

Волинський національний університет ім. Лесі Українки
Бібліотека

*Серія «Дослідники Волині. Дати і долі»
Вип. 21*

**Вальдемар Пясецький
(1934–2020)**

*Персональна бібліографічна пам'ятка до 90 річчя від дня
народження*

З фондів бібліотеки ВНУ ім. Лесі Українки

Луцьк – 2024

Вальдемар Пясецький (1934–2020) [Електронний ресурс] : персон. бібліогр. пам'ятка до 90-річчя від дня народж. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. – Електрон. текст. дані. – Луцьк, 2024. – 12 с. – (Дослідники Волині. Дати і долі ; Вип. 21.).

Бібліографічна пам'ятка присвячена В. Е. Пясецькому, історику, краєзнавцю, мистецтвознавцю, досліднику Волині. Рекомендовано творчий доробок та матеріали про життя і діяльність патріарха волинського краєзнавства, наявні у фондах бібліотеки ВНУ ім. Лесі Українки.

Видання адресовано науковцям, краєзнавцям, здобувачам освіти, усім, хто цікавиться минулим рідного краю.

Вальдемар Пясецький (1934–2020)

*мистецтвознавець, історик, краєзнавець,
лауреат премії ім. О. Цинкаловського,
один з найбільш відомих дослідників історії Луцька.*

Сторінками життєпису В. Е. Пясецького

Вальдемар Пясецький – волинський краєзнавець. Народився у місті Дубровиця Рівненської області. Мати, Броніслава Павлівна, була вчителькою молодших класів. Батько – лікар. Дитинство минуло в селах Чесний Хрест, Менчиці, Мишів Володимир-Волинського району. Мати, Броніслава Павлівна, була вчителькою молодших класів. Батько – лікар.

Інтерес до краєзнавства проявляв ще його дід, мати також цікавилася краєзнавством, багато подорожувала по Волині. Початкову освіту отримав вдома, потім навчався в школі у Володимирі, де стала вчителювати його мати. Після закінчення школи, навчався у політехнічному інституті Львова на архітектурному відділі. У 1967 році В. Пясецький отримує диплом викладача креслення та малювання зі спеціалізацією «Історія мистецтв». Освіта й захоплення краєзнавством дали можливість викладати історію мистецтв у художній, а краєзнавство – в загальноосвітній школі № 15 міста Луцька. Працював викладачем історії мистецтв у Луцькому педінституті ім. Лесі Українки.

Після смерті матері почав відвідувати костел, став діячем Товариства польської культури на Волині ім. Єви Фелінської. Водночас родові корені та віра тісно пов'язують В. Пясецького з місцевою римо-католицькою громадою і українсько-польським товариством, для яких він став екскурсоводом по давньому Луцьку. Він був також членом правління Інституту церковних досліджень при Петропавлівському костелі міста.

Восени 2017 року з дружиною переїхав до Польщі через стан здоров'я. Перестало битися серце відомого луцького мистецтвознавця, історика та краєзнавця Вальдема Пясецького 29 червня 2020 року.

Вальдемар Пясецький – людина-легенда для Луцька. Закоханий у місто та його історію Вальдемар Пясецький провів титанічну дослідницьку роботу і відкрив невідомі сторінки Луцька для лучан. Свою першу краєзнавчу розвідку про Луцьк написав у 1973 році.

Доробок Вальдемара Пясецького містить унікальні світлини із колекцій давніх луцьких родин, рідкісні документи, свідчення, зафіксовані спогади й розповіді про вже часто навіть неіснуючі вулиці, будинки, цвинтарі та площі.

Наразі ми знаємо його як дослідника найважливіших осередків давнього Луцька, його околиць: Верхнього Замку, Окольного та Старого міста, Передмістя, Заглушеччини, Градної Гори, Помостич, Хмельника, Волиці, Яровиці, Гнідави, Красного, Кушкаровки, Дворця, Волички над Глушцем тощо. У доробку краєзнавця і дослідження з минувшини Володимира-Волинського, Любомля, Устилуга, Горохова, Порицька, Перемиля, Боремля, Кисилина, Олики, Локач, Сельця. Він присвятив увагу містобудівельній історії цих міст, топографії та топонімії.

Вальдемар Пясецький – один з найбільш відомих дослідників історії Луцька, автор численних статей з історії нашого міста, а також книг «Вулиці і майдани Луцька», «Пройдімося давнім Луцьком», «Луцьк. Історико-краєзнавчі нариси», «Родовід Лучеська великого», «Луцьк.Середмістя».

За вагомий особистий внесок у дослідження, вивчення й популяризацію історико-культурної спадщини Волині Вальдемар Едвардович Пясецький удостоєний престижної серед краєзнавців Волині обласної премії імені Олександра Цинкаловського.

Творчий доробок дослідника В. Пясецького 1991

1. Пясецький В. О. Цинкаловський – видатний краєзнавець Волині / В. Пясецький // Минуле і сучасне Волині : Історичні постаті краю : тези доп. та повідомл. V Волин. іст.-краєзнав. конф., 11–13 жовт. 1991 р. / Луцький держ. пед. ін-т ім. Л. Українки, Волин. обл. т-во краєзнавців. – Луцьк, 1991. – С. 11–13.

63.3(4УКР-4ВОЛ)

М 62

1992

2. Пясецький В. Видавнича діяльність Волинського відділення Польського Краєзнавчого Товариства в 1927–1939 роках / В. Пясецький // Минуле і сучасне Волині : Краєзнавство: Історія, здобутки, перспективи : тези доп. та повідомл. II регіон. «Велика Волинь» і VI обл. іст.-краєзнав. конф., 8–10 жовт. 1992 р. / Луцький держ. пед. ін-т ім. Лесі Українки, Волин. обл. т-во краєзнавців ; [редкол.: Р. А. Арцішевський (відп. ред.) та ін.]. – Луцьк, 1992. – С. 10–12.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я431

М 62

1994

3. Пясецький В. Луцьк в мемуарах учасників першої світової війни / В. Пясецький // Документально-художня проза про першу світову війну : матеріали і тези доп. та повідомл. міжнар. наук.-теорет. конф., 23–26 жовт. 1994 р. / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки [та ін.] ; редкол.: А. С. Нісімчук [та ін.]. – Луцьк, 1994. – С. 127–129.

83.3(4УКР-4ВОЛ)

Д 63

4. Пясецький В. Перша козацько-стрілецька «сіра» дивізія збройних сил УНР / В. Пясецький // Минуле і сучасне Волині : Проблеми джерелознавства : тези доп. та повідомл. VII Волин. іст.-краєзнав. конф., 15–16 верес. 1994 р. / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки, Лаб. історії

Волині, Волин. обл. т-во краєзнавців ; відп. ред. Г. В. Бондаренко. – Луцьк, 1994. – С. 115–117.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я431

М 62

1998

5. Пясецький В. Павло Голубович – український громадський діяч на Західній Волині в 1917–1920 роках / В. Пясецький // Минуле і сучасне Волині : Олександр Цинкаловський і край : матеріали ІХ наук. іст.-краєзнав. міжнар. конф., 20–23 січ.1998 р. / [Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки [та ін.] ; відп. ред. Г. В. Бондаренко]. – Луцьк, 1998. – С. 76–77.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я431

М 62

1999

6. Пясецький В. Андроник Лазарчук. Професія і покликання / В. Пясецький // Волинський музей : Історія і сучасність : наук. зб. / Волин. обл. упр. культури, Волин. краєзнав. музей, Волин. обл. т-во краєзнавців ; [редкол.: А. Силюк та ін.]. – Луцьк, 1999. – Вип. 2. – С. 141–142.

79.14(4УКР-4ВОЛ)

В 67

2003

7. Пясецький В. Засилля антропонімів в системі Луцьких міських назв / В. пясецький // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Ковель і ковельчани в історії України та Волині : матеріали XII Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф., присвяч. 12-й річниці Незалежності України і 485-й річниці надання Ковелю Магдебурз. права, м. Ковель, 23–24 жовт. 2003 р. : зб наук. пр. : [у 2 ч.] / Волин. облдержадмін. [та ін.] ; [відп. за вип.: Г. В. Бондаренко, А. М. Силюк]. – Луцьк, 2003. – Ч. 2. – С. 52–54.

63.3(4УКР-4ВОЛ)

М 62

2004

8. Пясецький В. З історії районних центрів Волинської області / В. Пясецький // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Історія сіл і міст Західного Полісся : Маневиччина : матеріали XIII Волин. наук. іст.-краєзнав. конф., смт. Маневичі – с. Кукли, 14 квіт. 2004 р. : зб. наук. пр. / Манев. краєзнав. музей, Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки, Волин. обл. т-во краєзнавців ; упоряд.: Г. Бондаренко, А. Силюк, П. Хомич. – Луцьк, 2004. – С. 238–270.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я43

М 62

2005

9. Пясецький В. Е. Вулиці і майдани Луцька : іст.-краєзнав. довід. / В. Е. Пясецький, Ф. Г. Мандзюк. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2005. – 398 с. : іл.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я2

П 99

10. Пясецький В. 28 липня 70 років від дня народження Я. Н. Димнича (1936–1986) – вчителя, краєзнавця, дослідника історії Волині / В. Пясецький // Календар знаменних і пам'ятних дат Волині на 2006 рік / Упр. культури і туризму Волин. облдержадмін., Волин. краєзнав. музей, Волин. держ. обл. наук. б-ка ім. Олени Пчілки ; [уклад.: В. В. Бабій та ін. ; ред-упоряд.: Є. І. Ковальчук, Е. С. Ксендзук]. – Луцьк, 2005. – С. 134–136.

63.3(4УКР-4ВОЛ)

К 17

2007

11. Пясецький В. Проекти розширення Луцького середмістя на Стирову заплаву 30-х років ХХ ст. / В. Пясецький // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Луцька міська громада: історія, традиції, люди : наук. зб. / Волин. обл. т-во краєзнавців [та ін.] ; упоряд. та відп. за вип.: Г. Бондаренко, А. Бондарчук, А. Силюк. – Луцьк, 2007. – Вип. 26. – С. 85–90. – Бібліогр.: 12 назв.

63.3(4УКР-4ВОЛ)

2008

12. Пясецький В. Олександр Миколайович Цинкаловський / В. Пясецький // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Олександр Цинкаловський і край : наук. зб. : матеріали XXVI міжнар. наук. іст.-краєзнав. конф., присвяч. 1020-ій річниці від першої писемної згадки про Володимир та 110-річчю від дня народж. О. Цинкаловського, м. Володимир-Волинський / Волин. облрада [та ін.] ; [упоряд. та відп. за вип.: Г. Бондаренко, А. Силюк]. – Луцьк, 2008. – Вип. 27. – С. 32–36.

63.3(4УКР-4ВОЛ)

М 62

2009

13. Пясецький В. Музейний список старожитностей, складений в 1940 р. / В. Пясецький // Волинський музей : Історія і сучасність : наук. зб. : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 80-річчю Волин. краєзнав. музею та 60-річчю Колодяжн. літ.-мемор. музею Лесі Українки, Луцьк-Колодяжне, 19-20 трав. 2009 р. / Упр. культури і туризму Волин. облдержадмін. [та ін.] ; оргком.: А. Силюк [та ін.]. – Луцьк, 2009. – Вип. 4. – С. 209–211. – Бібліогр.: 11 назв.

79.14(4УКР-4ВОЛ)

В 67

14. Пясецький В. Некрополі старожитнього Володимира: проблеми збереження / В. Пясецький // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Володимир-Волинський в історії України і Волині : наук. зб. : матеріали XXXII Міжнар. наук.-практ. іст.-краєзнав. конф., присвяч. 70-річчю утворення Волин. обл., 810-й річниці засування Волин.-Галиц. князівства, м. Володимир-Волинський, 12 черв. 2009 р. / Володимир-Волинська міськрада [та ін.] ; [редкол.: Г. Бондаренко та ін.]. – Луцьк, 2009. – Вип. 32. – С. 133–137. – Бібліогр.: с. 136–137.

63.3(4УКР-4ВОЛ)

М 62

2013

- 15.Пясецький В. Пам'ятка архітектури державного значення Домініканський монастир / В. Пясецький // Історія та сучасність Православ'я на Волині : матеріали IV наук.-практ. конф., 12–14 листоп. 2013 р. / Укр. Правосл. Церква, Волин. єпархія, Волин. духов. семінарія ; [під ред. О. Федчука]. – Луцьк, 2013. – С. 61–63.

86.372(4УКР-4ВОЛ)

I-90

- 16.Пясецький В. Православні братства тверезості на Волині / В. Пясецький // Історія та сучасність Православ'я на Волині : матеріали III наук.-практ. конф., 15–16 листоп. 2012 / Укр. Православ. церква, Волин. єпархія, Волин. духов. семінарія. – Луцьк, 2013. – С. 44–45. – Бібліогр.: 3 назви.

86.372(4УКР-4ВОЛ)

I-90

2014

- 17.Пясецький В. Майдан Братський міст / В. Пясецький // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Розвиток краєзнавства і краєзнавчої освіти на Волині : наук. зб. : матеріали Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф. присвяч. 25-річчю з часу створення Волин. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, 20 листоп. 2014 р., м. Луцьк / Нац. спілка краєзнавців України [та ін] ; [відп. за вип.: Г. Бондаренко, А. Силюк]. – Луцьк, 2014. – Вип. 52. – С. 406.

930(477.82)

М 62

- 18.Пясецький В. Дві православні каплички в Луцьку / В. Пясецький // Історія та сучасність Православ'я на Волині : матеріали V наук.-практ. конф., 11 листоп. 2014 р. / Укр. Православ. церква, Волин. єпархія, Волин. духов. семінарія. – Луцьк, 2014. – С. 50.

86.372(4УКР-4ВОЛ)

I-90

Публікації про про В. Е. Пясецького

2003

1. Пахолок З. 70 років від дня народження В. Е. Пясецького (1934) – волинського краєзнавця / З. Пахолок // Календар знаменних і пам'ятних дат Волині на 2004 рік. – Луцьк, 2003. – С. 13–17.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я2

К 17

2004

2. Надольська В. Історико-краєзнавчі дослідження Вальдемара Пясецького / В. Надольська // Волинський музей: історія і сучасність : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 75-річчю Волин. краєзнав. музею та 55-річчю Колодяжнен. літ.-мемор. музею Лесі Українки. – Луцьк, 2004. – С. 211–214.

79.14(4УКР-4ВОЛ)

В 67

2008

3. Троневи́ч Н. 5 січня 75 років від дня народження В. Е. Пясецького (1934) – волинського краєзнавця / Н. Троневи́ч // Календар знаменних і пам'ятних дат Волині на 2009 рік / Волин. ДОУНБ ім. Олени Пчілки [та ін.] ; ред.-упоряд.: Є. І. Ковальчук, Е. С. Ксендзук. – Луцьк, 2008. – С. 9–13.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я2

К 17

2011

4. Харів Г. Дослідник біографії Луцька / Г. Харів // Луцький замок. – 2011. – 17 лют. – С. 16.

2012

5. Мельник Р. Патріарх волинського краєзнавства / Р. Мельник // Волинь-нова. – 2012. – 9 лют. (№ 15). – С. 10.

2017

6. Штинько В. Вальдемар Пясецький – Почесний краєзнавець України / В. Штинько // Волинь-нова. – 2017. – 2 груд.